

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
Grupės Įvairovės Europa (III) narės
Dovilės Juodkaitės

ATASKAITA

2021 m. spalio 1 d.
Vilnius

Vadovaujantis ES Tarybos 2020 m. spalio 2 d. sprendimu Nr. 2020/1392, kuriuo skiriami Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto (EESRK) nariai laikotarpiui nuo 2020 m. rugsėjo 21 d. iki 2025 m. rugsėjo 20 d., buvau paskirta kaip Lietuvos negalios organizacijų atstovė į EESRK Įvairovės Europa grupę (III).

EESKR savo darbą organizuoja oficialiai pareikšdamas nuomonę apie ES teisės aktų pasiūlymus, rengdamas nuomones, informacinius pranešimus, kai į EESRK įvairiais klausimais kreipiasi Europos Parlamentas, ES Taryba ir Europos Komisija. Be to, jis rengia nuomones savo iniciatyva. Trys pagrindinės EESRK užduotys:

- ieškant bendrą interesą atitinkančio konsensuso užtikrinti, kad ES politika ir teisės aktai būtų tinkami atsižvelgiant į ekonomines ir socialines sąlygas,
- skatinti Europos Sąjungoje aktyvų dalyvavimą suteikiant darbuotojų ir darbdavių organizacijoms bei kitoms interesų grupėms galimybę išsakyti nuomonę ir palaikant dialogą su jomis,
- propaguoti Europos integracijos vertybes bei dalyvaujamąją demokratiją ir didinti pilietinės visuomenės organizacijų svarbą.

EESRK veikia šeši skyriai, kurie specializuojasi Europos Sąjungos piliečiams svarbiais konkrečiais klausimais socialinių, ekonominių reikalų, energetikos, aplinkos, išorės santykių ir vidaus rinkos srityse. Nariai dalyvauja viename ar keliuose skyriuose, atsižvelgiant į jų kompetencijos sritis.

Per praėjusius metus teikiau prašymus dalyvauti virš 30 darbų/darbo grupių/misijų/tematinių grupių. Aktyviai dalyvavau EESRK veikloje plenarinių sesijų (9 posėdžiai) metu, grupės Įvairovės Europa (III) veikloje (12 susitikimų).

2020 m. pabaigoje patvirtinta mano kaip EESRK narės pakaitinė narė – Judita Akromienė, Nacionalinio Švietimo NVO tinklo direktorė.

Kaip Lietuvos *narė esu paskirta ir dalyvauju šiuose EESRK skyriuose*, pagal savo interesų kryptis ir kompetencijas:

I. Užimtumo, socialinių reikalų ir pilietybės skyrius (SOC)

Užimtumo, socialinių reikalų ir pilietybės skyrius (SOC) atlieka parengiamąjį EESRK darbą įvairiose srityse, apimančiose, be kita ko, užimtumą ir darbo sąlygas, švietimą ir mokymą, migraciją, pagrindines ir piliečių teises, sveikatą, socialinę politiką ir socialines teises, lyčių lygybę, neįgalųjų klausimus, romų įtrauktį, migraciją ir prieglobstį, teisingumą ir vidaus reikalus (taip pat imigraciją).

Pagrindinė skyriaus veikla apima darbą kovos su COVID-19 pandemija ir atsigavimo po jos, pagrindinių teisių ir teisinės valstybės principų, Europos socialinių teisių ramsčio ir jį papildančių priemonių, būsimo darbo ir migracijos bei prieglobsčio srityse.

Per 2020-2021 m. laikotarpį SOC skyriuje (8 posėdžiai) buvo itin daug dėmesio skiriama COVID-19 pandemijai ir jos sukeltoms pasekmėms aptarti, socialinės, įtraukios ir lygybių Europos klausimams.

SOC skyriuje yra įteigtos ir veikia specializuotas užduotis atliekančios grupės, kurių *nare esu išrinkta ir kuriose dalyvauju*:

1. Grupė dėl pagrindinių teisių ir teisinės valstybės principų (FRRL)

Pagrindinių teisių ir teisinės valstybės principų *ad hoc* grupė buvo įsteigta 2018 m. sausio mėn. Ji yra horizontalus EESRK organas, kuriam pavesta sudaryti Europos pilietinės visuomenės organizacijoms galimybes susitikti ir pasidalyti pagrindinių teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų laikymosi valstybėse narėse vertinimais.

Savo veikloje ši grupė daugiausia dėmesio skiria esminiems pagrindinių teisių ir teisinės valstybės klausimams, kurie yra itin svarbūs pilietinei visuomenei. Nors tai daroma lankantis visose ES valstybėse narėse ir palaikant ryšius su jų pilietine visuomene, siekiama atkreipti dėmesį į tendencijas Europoje ir sudaryti sąlygas konstruktyviam visų suinteresuotųjų subjektų dialogui.

Pagrindinių teisių ir teisinės valstybės principų grupė siekia skatinti pagarbą Europos vertybėms, išvardytoms ES sutarties 2 straipsnyje, Pagrindinių teisių chartijoje, taip pat Europos Tarybos Venecijos komisijos kontroliniame sąraše dėl teisinės valstybės. Grupės tikslas – nagrinėti visas teises: pilietines, politines, ekonomines, socialines ir kultūrinės, nes jos yra neatsiejamos, ir, atsižvelgiant į EESRK įgaliojimus, ypatingą dėmesį skirti toms teisėms, kurios yra aktualiausios pilietinei visuomenei, įskaitant socialinius partnerius: asociacijų laisvė, susirinkimų laisvė, žodžio laisvė (įskaitant žiniasklaidos laisvę), teisė į nediskriminavimą ir bendresnė teisinės valstybės padėtis.

Per 2020-2021 m. dalyvavau 3-uose FRRL organizuojuose klausymuose ir posėdžiuose.

2021 m. rugsėjo 30 – spalio 1 d. dalyvavau Pagrindinių teisių ir teisės viršenybės grupės darbiname vizite-misijoje į Čekijos Respubliką, kur buvo vertinama valstybės, vyriausybės vykdomų veiksmų ir formuojamos politikos atitikimas pagrindinių teisių ir teisės viršenybės principams.

2. Teminė tyrimo grupė dėl neįgaliųjų teisių (DIS)

ES skatina aktyvią asmenų su negalia įtrauktį ir visapusišką dalyvavimą visuomenės gyvenime laikantis ES žmogaus teisių atžvilgiu taikomo požiūrio į negalią. 2010 m. Europos Komisija priėmė 2010–2020 m. Europos strategiją dėl negalios, o 2007 m. ES pasirašė Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją

EESRK įsteigė teminę tyrimo grupę dėl neįgaliųjų teisių, kurią sudaro nariai iš įvairių skyrių, nagrinėjančių skirtingas politikos sritis ir atstovaujančių darbdavių, darbuotojų ir „Įvairovė Europa“ grupėms. Šios grupės tikslai:

- tapti pilietinės visuomenės, ypač neįgaliųjų organizacijų, forumu,
- sukaupti ir įvertinti informaciją apie tai, kokia yra reakcija į Jungtinių Tautų konvencijos dėl neįgaliųjų teisių įgyvendinimo pažangą.

Per 2020-2021 m. dalyvavau 3-uose DIS grupės klausymuose/posėdžiuose. Mano pasiūlymu, viename iš DIS grupės klausymų, buvo nagrinėjamas deinstitutionalizacijos procesas Europos mastu; šeimoms, auginančioms/prižiūrinčioms asmenis su negalia tenkančios naštos, socialinių paslaugų atitinkančių negalią turinčių asmenų ir jų šeimų interesus klausimai.

Pateikiau pasiūlymą dėl DIS grupės delegacijos vizito į Lietuvą dėl įtraukaus švietimo įgyvendinimo. Virtualus vizitas suplanuotas 2021 m. lapkričio 25-26 d.d.

II. Transporto, energetikos, infrastruktūros ir informacinės visuomenės skyrius (TEN)

TEN skyrius nagrinėjamos temos apima: judumas, transeuropiniai tinklai, informacinės visuomenės plėtojimas, energetika ir visuotinės svarbos paslaugos yra labai svarbios užtikrinant Europos piliečių gerovę ir bendrosios rinkos veikimą.

TEN užduotis – stebėti pokyčius ir Europos lygmeniu prisidėti prie debatų šiose politikos srityse.

Per 2020-2021 m. vyko 8 TEN skyriaus tematiniai klausymai/posėdžiai.

III. Išorės santykių skyrius (REX)

Pagrindinė Išorės santykių skyriaus (REX) veikla – stebėti ES išorės veiklą plėtojant dialogą su pilietinės visuomenės organizacijomis ES nepriklausančiose šalyse ir regionuose, su kuriais ES palaiko oficialius santykius, ypač šalyse kandidatėse ir kaimyninėse ES šalyse. Skyrius aktyviai stebi ES prekybos ir vystymosi politiką.

EESRK išorės santykiai daugiausia plėtojami pagal įgaliojimus, numatytus ES pasirašytuose tarptautiniuose susitarimuose su trečiosiomis šalimis, arba pagal sprendimus, priimtus valstybių vadovų aukščiausiojo lygio susitikimuose.

Per 2020-2021 m. vyko 9 teminiai klausymai/posėdžiai, kuriuose buvo aptartos Lotynų Amerikos, Europos ir Viduržemio jūros regiono partnerių, Ukrainos, Gruzijos, Moldovos, Turkijos, Vakarų Balkanų šalių, Rusijos, Baltarusijos, Rytų partnerystės, Afganistano situacija.

Esu atrinkta ir dalyvauju šiose REX skyriaus tematinėse grupėse:

1. EU- Gruzijos pilietinės visuomenės platforma.

ES ir Gruzijos asociacijos susitarimas buvo pasirašytas 2014 m. birželio 27 d., o visos jo nuostatos įsigaliojo 2016 m. liepos 1 d.

ES ir Gruzijos asociacijos susitarime numatyta įsteigti Pilietinės visuomenės platformą, kurios užduotis – skatinti reguliarius abiejų Šalių pilietinės visuomenės atstovų susitikimus siekiant juos „informuoti apie šio susitarimo įgyvendinimą ir gauti tam būtinos informacijos“. Platforma papildo politinius organus, veikiančius pagal ES ir Gruzijos asociacijos susitarimą. Ji sudaro sąlygas abiejų pusių pilietinės visuomenės organizacijoms stebėti susitarimo įgyvendinimą teikiant rekomendacijas atitinkamoms institucijoms.

Platformą įsteigta 2016 m. birželio 16 d., ją sudaro ES pilietinės visuomenės atstovai, įskaitant EESRK narius, ir Gruzijos pilietinės visuomenės atstovai, įskaitant Rytų partnerystės pilietinės visuomenės forumo nacionalinės platformos narius.

Nuo kadencijos pradžios, esu ***išrinkta šios Platformos pirmininke iki 2023 m.*** Per 2020-2021 m. įvyko 1 Platformos posėdis, kurio metu buvo aptarta mano pasiūlyta tema dėl Covid-19 pandemijos įtakos pažeidžiamų grupių asmenų sveikatai, įskaitant psichikos sveikatai, ir skurdo situacijai. Suformuluotos rekomendacijos paskelbtos viešojo Deklaracijoje.

2. EU-Gruzijos vietos patarėjų grupė (DAG)

ES ir Gruzijos asociacijos susitarimo 240 straipsnyje nustatyta, kad kiekviena Šalis įsteigia vietos patarėjų grupę (VPG) dėl darnaus vystymosi, kuri konsultuoja su prekybos ir darnaus vystymosi skyriumi susijusiais klausimais.

Vietos patarėjų grupes sudaro pilietinei visuomenei atstovaujančios nepriklausomos organizacijos, proporcingai reprezentuojančios ekonominius, socialinius ir aplinkos sritis suinteresuotuosius subjektus, įskaitant, be kita ko, darbdavių ir darbuotojų organizacijas, nevyriausybinės organizacijas bei verslo grupes ir kitus susijusius suinteresuotuosius subjektus.

ES vietos patarėjų grupė dėl Gruzijos buvo įsteigta 2015 m. viduryje; jai priklauso nariai iš EESRK ir kitų Europos pilietinės visuomenės organizacijų. Pirmasis bendras Gruzijos VPG ir ES VPG posėdis buvo surengtas 2016 m. sausio 7 d.

Per 2020-2021 m. įvyko 1 ES-Gruzijos DAG susitikimas.

Kaip ES-Gruzijos DAG narė 2021 05 25 d. dalyvavau Prekybos direktorato organizuotame pilietinės visuomenės dialogo susitikime dėl Gruzijos.

Kaip ES-Gruzijos DAG narė dalyvavau visų DAG narių susitikime, siekiant stiprinti EESRK DAG grupių veiklą.

3. ES ir Ukrainos pilietinės visuomenės platforma

ES ir Ukrainos asociacijos susitarimas pasirašytas 2014 m., susitarimas pradėtas laikinai taikyti nuo 2014 m. lapkričio 1 d.; susitarimo prekybos nuostatos pradėtos laikinai taikyti nuo 2016 m. sausio 1 d. Susitarimas visiškai įsigalios po to, kai jį ratifikuos visos ES valstybės narės.

ES ir Ukrainos asociacijos susitarimo institucinėse, bendrosiose ir baigiamosiose nuostatose (469 straipsnis) numatyta įsteigti pilietinės visuomenės platformą, kurios užduotis – skatinti reguliarius abiejų Šalių pilietinės visuomenės atstovų susitikimus, siekiant juos „informuoti apie šio susitarimo įgyvendinimą ir gauti tam būtinos informacijos“.

Platforma buvo įsteigta 2015 m. balandžio 16 d. Platformą sudaro Europos ekonomikos ir socialinių reikalų (EESRK) nariai bei Europos pilietinės visuomenės tinkle atstovai ir Ukrainos pilietinės visuomenės atstovai. Platforma gali teikti rekomendacijas, organizuoti nuolatinius ryšius su jos atstovais, kad išsiaiškintų jų požiūrį į Asociacijos susitarimo siekius.

Per 2020-2021 m. įvyko 2 ES ir Ukrainos pilietinės visuomenės platformos posėdžiai. Antrajam susitikimui (2021 m. rugsėjo 28 d.) buvo pasiūlyta diskusijai tema “COVID-19 įtaka augančiam skurdui ir pažeidžiamų grupių situacijai”, kurios pagrindu parengta teminė ataskaita bei ji pristatyta Platformos susitikimo metu. Rekomendacijos įtrauktos į viešai skelbiamą Deklaraciją.

Kaip REX skyriaus ES-Gruzijos Pilietinės visuomenės platformos pirmininkė dalyvauju REX struktūrinių grupių pirmininkų/prezidentų pasitarimuose. Per 2020-2021 m. įvyko 1 susitikimas/pasitarimas.

IV. Ad Hoc Lygybės grupė

Kaip grupės Įvairovės Europa narė *esu atrinkta ir dalyvauju Ad hoc Lygybės grupės veikloje*. Ad hoc Lygybės grupė buvo įsteigta ankstesnės EESRK kadencijos metu kaip nuolatinė įstaiga, kuri yra pavaldi EESRK biurui, siekiant parengti pasiūlymus dėl veiksmų lygybei remti ir pateikti rekomendacijas EESRK biurui.

Per 2020-2021 m. įvyko 1 grupės susitikimas, buvo patvirtintas grupės veiklų ir veiksmų planas ateinančiai kadencijai iki 2023 m.

V. 2021 m. prisijungiau prie EESRK struktūrinio darinio - Kategorijos „Visuomeninė veikla“, kurią sudaro III grupės Europos įvairovė ir Darbdavių grupės nariai, dalyvaujantys visuomeninės veiklos sektoriuje nacionaliniu ir (arba) Europos lygmeniu ir atstovaujantys fondams, asociacijoms, NVO ir kitų rūšių organizacijoms, kurios savo veikla skatina teisinės valstybės principų viršenybę, laisvą asmenų ir prekių judėjimą, taip pat pilietinių laisvių ir žmogaus teisių apsaugą. Dabartiniu laikotarpiu, kai kyla grėsmė asociacijų laisvei, kai apskritai visuomeninės organizacijos turi pereiti į aukštesnį lygmenį, kad galėtų išsaugoti savo laisvę ir nepriklausomumą, šios kategorijos nariai, siekdami padėti atgaivinti Europos pilietinę visuomenę, ketina pasiūlyti EESRK idėjų apmąstymams ir viešosios politikos kryptis.

Visuomeninė veikla atspindi didelę interesų ir tapatybių įvairovę, būdingą šiuolaikinei visuomenei, o jos tikslas – sukurti sąlygas tikram pilietiniam dialogui. Dabartiniu niūriu laikotarpiu, kai vis dažniau susiduriame su netolerancija, socialine nelygybe ir visuomeninės veiklos ribojimu, galimybės stiprinti pilietinę visuomenę suteikia pagrįstos vilties.

Per 2020-2021 m. įvyko 1 Kategorijos susitikimas, patvirtintas veiklų planas kadencijai iki 2023 m.

Per 2020-2021 m. dalyvavau kaip darbo grupių narė rengiant šias EESRK nuomones:

- SOC/663 - Promoting skills for a more just, cohesive, sustainable, digital and resilient society (Skatinti teisingesnės, darnesnės, tvaresnės, skaitmeninės ir atsparios visuomenės įgūdžius)
- SOC/668 - Action plan on integration and inclusion 2021-2027 (2021-2027 metų integracijos ir įtraukties veiksmų planas)
- SOC/671 - New strategy for the implementation of the Charter of Fundamental Rights (Nauja strategija dėl Pagrindinių teisių chartijos įgyvendinimo)
- SOC/680 - Strategy on the rights of persons with disabilities (Žmonių su negalia teisių strategija)
- SOC/682 - European child guarantee (Europos vaiko garantijos)
- SOC/691 - The impact of COVID-19 on FRRL across the EU and the future of democracy (COVID-19 įtaka pagrindinių teisių ir teisės viršenybės principams ir ateities demokratijai)
- SOC/692 - Rule of law and the recovery fund (Teisės viršenybės principas ir atsigavimo fondas)
- SOC/697 - Schengen package (Šengeno paketas). Komunikatas dėl Šengeno erdvės ateities strategijos ir Reglamento, kuriuo nustatomas Šengeno vertinimo mechanizmas, pakeitimas

Visose dalyvautose darbo grupėse, posėdžių metu žodžiu ir raštu teikiau pastabas dėl darbinių dokumentų turinio, ypač įvertinant žmogaus teisių apsaugos ir realizavimo, pažeidžiamų grupių poreikių įvertinimo, interesų užtikrinimo, nediskriminavimo, įtraukties ir prieinamumo aspektais.

Per šiuos metus dalyvavau vienoje vietos misijoje Lietuvoje, 2021 m. rugsėjo 10 d. Palangoje Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos Moterų centro organizuotame seminare tema "Lygios galimybės visiems", Kartu su EESRK nariais Irena Petraitiene (II grupė), Alfredu Jonuška (I grupė) dalyvavau diskusijoje dėl Europos Komisijos direktyvos "Dėl minimalios mėnesinės algos" pristatant EESRK nuomonę dėl direktyvos. Seminare skaičiau pranešimą ir su dalyviais diskutavau tema "Direktyvos poveikis panaikinant vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą ir skurdą".

Pagarbiai,
Grupės Įvairovės Europa (III)
Narė Dovilė Juodkaitė